

Raadsstuk 85/2008
B&W datum 29 april 2008
Sector/Afd Concernstaf/SB
Reg.nr(s) 2008/37305

Onderwerp **Definitief besluit regionalisering brandweer**

Aan de Raad der gemeente Haarlem

Inhoud van het voorstel

Momenteel voert de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) de regionale taken op het gebied van brandweer- en gezondheidszorg, terwijl lokaal de gemeente de brandweertaken uitvoert (de hoofdafdeling SBA). De gemeenten in de veiligheidsregio hebben afgesproken om de lokale brandweertaken over te dragen aan de VRK. Dit raadsvoorstel bevat de bestuursafspraken die daartoe tussen de gemeente Haarlem en de VRK moeten worden gemaakt.

Aanleiding + fase van besluitvorming

Op 5 juli 2007 heeft de raad het principebesluit genomen tot regionalisering van de lokale brandweertaken (BIS 2007/87832) in de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK). Ook alle andere gemeenten in de regio hebben toen een positief principebesluit genomen, evenals Haarlemmermeer dat vanaf 2008 deel uit maakt van deze regio. Het principebesluit ging uit van regionalisering per 1 januari 2008, maar dat is een te optimistische planning gebleken, gelet op enerzijds het noodzakelijke, inhoudelijk voorbereidende werk en anderzijds het bestuurlijke besluitvormingstraject.

Tussentijds heeft Haarlem wel reeds besloten tot het aan de regio overdragen van de taken van de Ambulancehulpverlening per 1 januari 2008, vanwege de overdracht van de vergunning voor het vervoer van Haarlem naar de VRK.

De bestuursafspraken tussen elke gemeente in de veiligheidsregio en de VRK over de lokale brandweertaken zijn privaatrechtelijk van aard, in tegenstelling tot de andere taken van de VRK, die zij op publiekrechtelijke grondslag uitvoert. De reden hiervoor is dat dit de enige manier is om rekening te kunnen houden met de verschillen per gemeente en hierover per gemeente een prijs af te spreken.

De gemeente blijft verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid in de stad en zij bepaalt zelf het beleid (waaronder het kwaliteitsniveau) op dit terrein (*wat* er moet gebeuren). De gemeente draagt aan de VRK over de *uitvoering* van de taken van de lokale brandweer (*hoe* het gebeurt).

Samenvatting

Zoals in het principebesluit van 2007 al is aangegeven is Haarlem van mening dat een regionaal brandweerkorps een voorwaarde is om te kunnen waarborgen dat

binnen Kennemerland en de gemeente Haarlemmermeer een veiligheidsniveau kan worden gewaarborgd dat recht doet aan het risicoprofiel van de regio. Het realiseren van de regionalisering biedt veel kansen voor professionals, maar ook voor vrijwilligers. Door handig gebruik te maken van de beschikbare kwaliteiten en materieel bestaan kansen om de brandweerorganisatie verder te professionaliseren en te gaan voldoen aan de hoge eisen die aan de brandweezorg heden ten dage worden gesteld. De activiteiten van de Brandweer die worden geregionaliseerd behelzen pro-actie, preventie, preparatie, repressie en nazorg. Deze nota gaat verder niet in op de activiteiten van de Ambulance Hulpverlening omdat deze reeds in een separaat traject zijn overgedragen.

Juridische vormgeving

De nu voorliggende feitelijke uitwerking van de regionalisering geven Haarlem en de VRK vorm door middel van een *privaatrechtelijke* overeenkomst tussen de twee *publiekrechtelijke* organisaties gemeente Haarlem en de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland. Ook de andere gemeenten in de regio gaan elk een dergelijke overeenkomst aan, die daarom voor alle gemeenten een gelijke tekst heeft met aanvullingen voor gemeentespecifieke afspraken. Haarlem sluit derhalve een contract met de VRK, waarin Haarlem afsprekt dat de VRK voor de gemeente de taken op het gebied van brandveiligheid en hulpverlening uitvoert. Dit staat verwoord in het document *Bestuursafspraken tussen Veiligheidsregio Kennemerland en de gemeente Haarlem*, dat het feitelijke contract is. Onderdeel van dat contract is een beschrijving van de werkzaamheden die de VRK gaat uitvoeren en de wederzijdse¹ rechten en plichten die dat met zich meebrengt.

Maatwerk per gemeente

De regionalisering krijgt vorm op basis van een privaatrechtelijke overeenkomst, omdat de situatie in elk van de regiogemeenten verschillend is, evenals de uitgaven voor brandweezorg en hulpverlening. Een contract maakt het mogelijk om per gemeente afspraken te maken en per gemeente een bedrag voor de dienstverlening vast te stellen. Er is derhalve sprake van maatwerk. Dit zou niet kunnen indien de taken zouden worden overgedragen aan de gemeenschappelijke regeling. De taken zouden dan voor alle gemeenten gelijk moeten zijn, evenals de bijdrage per inwoner daarvoor. Gelet op de verschillen in bijvoorbeeld de bouwingsdichtheid en geografische ligging is dat geen reële mogelijkheid. Bovendien hebben gemeenten wettelijk de verantwoordelijkheid voor een goede brandweezorg op hun grondgebied en de regeling via een contract houdt deze verantwoordelijkheid geheel in stand. De gemeente blijft namelijk verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid in de stad. Zij bepaalt zelf het *beleid* (waaronder het kwaliteitsniveau) op dit terrein en dus *wat* er moet gebeuren. De gemeente draagt de *uitvoering* van de taken van de lokale brandweer over aan de VRK en het is daarmee de VRK die verantwoordelijk is *hoe* de uitvoering gebeurt. Overigens verschilt dit nauwelijks van de huidige situatie, waarin de burgemeester het wat van

¹ Wederzijds, omdat Haarlem ook bepaalde werkzaamheden moet doen (of juist nalaten) om het de VRK mogelijk te maken binnen de afgesproken kaders de werkzaamheden uit te kunnen voeren.

de brandweezorg bepaalt en de brandweercommandant bepaalt hoe het werk wordt uitgevoerd.

Overdracht van mensen en middelen

De regionalisering betekent een overgang van de medewerkers die nu in dienst zijn van de gemeente Haarlem naar de VRK. Tevens gaat het materieel en materiaal dat de brandweer nu gebruikt over naar de VRK. De brandweer beschikt grotendeels over eigen huisvesting, maar zowel de sector Brandweer en Ambulance als de VRK maakt daarnaast gebruik van kantoorhuisvesting van de gemeente. In de loop van 2009 komt de uitbreiding van de huisvesting van de VRK aan de Zijlweg gereed en zal de brandweer / VRK geheel “het huis uit gaan”. In elk geval tot dat moment blijft de VRK gebruik maken facilitaire ondersteuning door de gemeente. Een en ander betekent dat de ontvlechting nu niet volledig zal zijn; in deze nota staat de werkwijze voor de korte termijn en afspraken voor de middellange termijn.

De afspraken over de regionalisering zijn eenduidig op papier gezet in de vorm van bestuurlijke afspraken tussen elke gemeente afzonderlijk en de VRK. Deze afspraken zijn op hoofdlijnen voor alle gemeenten gelijk, met per gemeente enkele specifieke afspraken afhankelijk van de lokale situatie en organisatie tot nu toe. Voor Haarlem zijn deze specifieke afspraken om twee redenen uitgebreider. Ten eerste omdat Haarlem een gemengd beroeps/vrijwillig korps heeft waar de CAO-afspraken omtrent het functioneel leeftijdsontslag van grote (financiële) invloed zijn. En ten tweede omdat de lokale brandweer Haarlem en de VRK een grotendeels geïntegreerde werkwijze kennen. Zo maken zij gebruik van dezelfde huisvesting aan de Zijlweg en maken zij beide gebruik van facilitaire diensten van de gemeente. De afspraken zijn vastgelegd in de bijlage bij dit raadsvoorstel en vormen een onlosmakelijk geheel met de bestuursafspraken.

Financiële paragraaf

Op grond van de afspraken tussen Haarlem en de VRK, laat het meerjarenperspectief voor 2009 tot en met 2011 een jaarlijks tekort zien voor Haarlem van naar boven afgerond € 0,2 miljoen. Vanaf 2012 slaat dit om in een overschot, dat geleidelijk oploopt tot ongeveer € 1,5 miljoen per jaar voordelig als gevolg van het afnemen van de kosten van de FLO-regeling. Onderstaand overzicht laat dit zien (bedragen met een min-teken zijn nadelig voor de gemeente).

Meerjarenperspectief <i>(bedragen x € 1.000)</i>	2008	2009	2010	2011	2012	2020	2030	2040	2046
Gevolgen voor gemeentebegroting ten opzichte van begroting 2008	30	-196	-158	-165	184	841	1.110	1.473	1.483

De uitgaven en inkomsten worden verantwoord in programma 2 Veiligheid, Vergunningen en Handhaving van de gemeentebegroting.

Personele gevolgen

Op basis van de bestuursafspraken zullen deze medewerkers allen in dienst treden bij de VRK. Hiertoe is de inrichting van de VRK als organisatie ter hand genomen door de directie van de VRK en de door haar aangewezen kwartiermakers. Overleg met vakbonden over deze overplaatsing heeft plaatsgevonden in het Bijzonder

Georganiseerd Overleg (BGO). Het BGO adviseert positief over het plaatsingsplan en inrichtingsplan als uitvloeisel van het Sociaal Statuut gemeente Haarlem 2006. Dit traject maakt deel uit van het regionale project regionalisering Brandweer en wordt separaat van het project Ontvlechting SBA gerealiseerd. Vanzelfsprekend zijn beide projecten nauw verweven en vindt onderling afstemming plaats.

De arbeidsvoorwaarden van de VRK zijn op grond van artikel 29.8. van de Gemeenschappelijke Regeling VRK identiek aan die van de gemeente Haarlem. Dit betekent dat in principe voor het personeel geen verschillen optreden en voor de gemeente geen kosten optreden op grond van wijziging van arbeidsvoorwaarden bij overdracht van de SBA aan de VRK.

Besluit

Wij stellen de raad voor:

1. de lokale brandweertaken van Haarlem over te dragen aan de Veiligheidsregio Kennemerland op basis van een privaatrechtelijke overeenkomst
2. de bestuursafspraken met bijlagen tussen de gemeente en de VRK vast te stellen conform de bijlage bij dit raadsbesluit
3. de financiële gevolgen van dit besluit te verwerken in de begroting 2008 en in de meerjarenbegroting 2009-2012.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,
drs. W.J. Sleddering

de burgemeester,
mr. B.B. Schneiders

85/2008

De Raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders,

Besluit:

1. de lokale brandweertaken van Haarlem over te dragen aan de Veiligheidsregio Kennemerland op basis van een privaatrechtelijke overeenkomst;
2. de bestuursafspraken met bijlagen tussen de gemeente en de VRK vast te stellen conform de bijlage bij dit raadsbesluit;
3. de financiële gevolgen van dit besluit te verwerken in de begroting 2008 en in de meerjarenbegroting 2009-2012.

Gedaan in de vergadering van

De griffier

De voorzitter,